BEWONERSVERENIGING
OosterSpoorPlein en omgeving
OSPeo

Adres Secretariaat:
Prof. Kochstraat 27
1221 KD Hilversum
Voorzitter: P.Weening
Secretaris: G. Weimer
Penningpeester: C.Jekel
kvk 32 139 606
Rekening nr. 1454.63.486

Hilversum, 6 juni 2026

Betr: Zienswijze Concept Participatieverordening gemeente Hilversum
zoals genoemd in de mail van 1 mei 2026

Geacht college, geachte raad,

Om te beginnen vragen wij uw aandacht voor deze berichtgeving op 1 mei. Wij maken u erop attent dat de in dat bericht genoemde 6 weken ter inzage dan uit zou moeten komen op een einddatum van 12 juni, in plaats van de genoemde datum van zondag 7 juni, wat in het geval van aflevering bij het gemeentehuis dus feitelijk neerkomt op een nog verdere verkorting van twee dagen, nl vrijdag 5 juni.

Dat komt mij wat onzorgvuldig over.

Vervolgens valt op, dat al in de aanhef wordt genoemd: “gezien de opbrengsten uit de participatiebijeenkomsten”.

Wetende, dat het programma voor de participatie voor het opstellen van de nota participatiebeleid

- niet breed is gecommuniceerd,
- er bij de bijeenkomsten slechts een gering aantal, vooral door de gemeente gekozen inwoners aanwezig zijn geweest,
- het proces voor participatie niet vooraf inzichtelijk is gemaakt en ook niet achteraf is duidelijk gemaakt hoe het proces van participatie is verlopen en in hoeverre de uitkomsten daarvan invloed hebben gehad op de nota participatiebeleid,

heeft de gemeente onzes inziens met betrekking tot de nota participatiebeleid gehandeld in strijd met uw eigen artikel 4. Zorgplicht, van de nu voorliggende concept participatieverordening.
Nou niet direct een vertrouwenwekkend voorbeeld.

Al helemaal niet, omdat tijdens de participatie bijeenkomsten, noch op enige andere wijze, de inhoud van de concept participatieverordening aan de orde is gesteld.
Om dit in de aanhef van dit concept te noemen lijkt daarom ongerijmd, die opbrengsten waren niet eens meegenomen. Ook op een aanbod van deskundige inwoners om tijdens de schrijffase een rol te spelen (meelezen) is geen antwoord gekomen. Een gemiste kans om art 5.2b.3 van dit concept direct toe te passen.

Hoe heeft de gemeente op een zo saillant en voor inwoners en andere stakeholders zo bepalend onderwerp als de participatie regelgeving de participatie laten plaatsvinden?
Verbijsterend!

Over de verordening zelf:
Nergens komen wij de resultaten tegen van de besprekingen die twee jaar lang zijn gevoerd met de gemeente en de vertegenwoordigers van HOP2040. In het Schrijfteam destijds werd door uw raadsleden en afgevaardigden van HOP2040 immers uitvoerig onderhandeld.

Waar is dat gebleven? Is dat na de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 in ongerede geraakt? Is dat over het hoofd gezien? Want we kunnen ons nauwelijks voorstellen dat het eenvoudigweg genegeerd werd: daarvoor is er te lang, te veel en te intensief met elkaar gesproken.

Graag zouden wij daarom zien dat de resultaten van deze gesprekken alsnog in de ontwikkeling van de participatieverordening worden geïntegreerd. Daarover bestond immers al overeenstemming. Belangrijke uitgangspunten in die gesprekken waren:

1. Van onderop (Begin bij de basis)
2. Gelijk speelveld (volgt immers al uit de Omgevingswet)
3. Integraliteit (zorgt voor zo breed mogelijke kijk op zaken)
4. Afspraak is afspraak (geen gesleutel achteraf: bijvoorbeeld overeengekomen Gebiedsagenda's zijn bindend)
5. Transparantie (heldere terugkoppeling hoe met inbreng en uitkomsten is omgegaan)

Op 2 april 2025 is daar overigens met een vertegenwoordiger van uw gemeente ook uitvoerig gesproken over de het inhoud geven aan Participatie[1]. Inhoudelijke voorstellen waren daar onderdeel van en is er opnieuw met de betreffende verantwoordelijke voor het organiseren van dit proces gesproken en het aanbod om mee te denken en mee te lezen herhaald.
Genoegzaam kan worden vastgesteld dat ook hier op geen enkele wijze is gereageerd, noch is daar in uw huidige documentatie ook maar iets van terug te vinden.

De participatieverordening zelf is uitermate verwarrend. Wil deze gemeente nu wel of niet samenwerken met zijn bewoners?
De bepalingen zijn ofwel vaag, dan wel beperkend en pas enigszins begrijpelijk na uitpluizen van een toelichting.
Het lijkt bovendien ook niet overeen te komen met de definitie van participatie, zoals die door onze landelijke overheid is vastgelegd:

> ***Participatie is een proces waarbij individuen, groepen en organisaties invloed uitoefenen op en controle delen over collectieve vraagstukken, beslissingen of diensten die hen aangaan.***

Deze voorliggende participatieverordening voldoet daar niet aan.

Inhoudelijk:

- In deze verordening wordt gebruik gemaakt van een participatieladder. Bevreemdend, omdat dit tijdens de Participatieconferentie in 2008 al als een verouderd systeem werd beschouwd, meer ten behoeve van bestuurders dan van bewoners en daarmee een bron van wantrouwen ten opzichte van diezelfde bestuurders. Dat gaat u als college en raad dus óók aan.
  Tijdens die conferentie werd overigens ook meer gekeken naar buurtgericht werken.

- Met die participatieladder wordt overigens wel heel creatief omgegaan, waarbij in de taalspelletjes de logica nogal verloren is gegaan:
  1. **Alleen informeren** – dat is per definitie al helemaal geen participatie;
  2. **Meeweten** – dat is intrinsiek hetzelfde als 1. (als je geïnformeerd bent, "weet" je mee, ten slotte), maar dan een ander woord en heeft dus ook niks te maken met participatie;
  3. **Meedenken** – maar reikwijdte is niet gedefinieerd, lijkt in ieder geval nog niet op deelname zoals in de landelijke definitie is gesteld;
  4. **Meedoen** – kan ook van alles betekenen, zou coproduceren kunnen zijn maar inhoudelijk staat er in dit raadsvoorstel niets vast.

[1] Een recapitulatie van dat gesprek is hier als bijlage bijgevoegd.

5. **Meebeslissen** – dat lijkt op het eerste gezicht ook als a coproductie, maar ook hier is de reikwijdte niet helder;
6. **Een combinatie van twee of meerdere niveaus.** Geen idee hoe u dat voor u ziet. Behoeft minimaal nadere toelichting.

Conclusie: deze voorliggende participatieverordening lijkt alleen een versterking van het wantrouwen van Hilversumse bewoners voor hun gemeentebestuur te voeden. Dat is jammer en onnodig.
We kunnen elkaar juist versterken.

- In 2012 was er overigens een veel concreter raadsvoorstel participatie, waar wij uw aandacht voor willen vragen. Geen idee, trouwens, waarom dit zo uit het zicht is geraakt:

1. **Zelf organiseren -** De burger organiseert en voert zelf projecten uit. De gemeente ondersteunt en faciliteert. Hier is sprake van terugtreden van de gemeente ten gunste van het eigen initiatief en de eigen deskundigheid van burgers. Dit past in hedendaagse opvattingen over zelfredzaamheid van burgers.
2. **(Mee)beslissen -** De burger is medeverantwoordelijk voor beslissingen. De gemeente laat (deel)beslissingen binnen vooraf gestelde kaders over aan de burger en verbindt zich aan deze besluiten. Dit is het geval bij referenda en bij territoriale delegatie van raadsbevoegdheden aan wijkraden of functionele delegatie aan sector of categorale raden. Of het kan gaan om beslissingen van burgers als buurt- of wijkbewoners zelf bestemmingen mogen geven aan een buurt- of wijkbudget. De raad geeft dan gecontroleerd en onder voorwaarden bevoegdheden aan een groep burgers. Vanzelfsprekend moet dan representativiteit (in de zin van gelegitimeerde vertegenwoordiging), verantwoording en controle, goed zijn geregeld.
3. **Coproduceren -** De burger werkt intensief met de gemeente mee aan plannen of beleid. De gemeente ziet de burger als partner in de planvorming en laat het resultaat van de participatie zwaar wegen in de besluitvorming en koppelt naar de deelnemers het effect van hun inbreng terug. Burgers werken samen met beleidsambtenaren en eventueel externe deskundigen ze beleidsvoorstellen uit. De rol van de deelnemende burgers lijkt op die van beleidsambtenaar. Deelnemers investeren relatief veel tijd en ze nemen ook hier een duidelijke verantwoordelijkheid. Daarbij kunnen zij op dezelfde wijze worden aangesproken op de kwaliteit van de door hen geleverde voorstellen/plannen als het geval is voor de beleidsambtenaar. De methode bestaat meestal uit een reeks bijeenkomsten, afwisselend met alle deelnemers en in kleinere werkgroepen of werkateliers. Excursies, presentaties geven, actief informatie vergaren, maken vaak deel uit van de werkwijze.
4. **Adviseren -** De burger draagt ideeën en oplossingen aan voor een goed advies in een beleidsthema. De gemeente geeft vooraf informatie over een beleidsonderwerp, neemt het advies serieus in overweging en motiveert een afwijkende beslissing. Instrumenten hiervoor zijn bijvoorbeeld adviesraden, burgerconferenties, consensusconferenties, burgerpanels, burgerfora, burgerjury's. Deelname vergt een redelijke tijdsinvestering van burgers; bij adviesraden zelfs een erg substantiële. Deelnemers nemen een duidelijke verantwoordelijkheid: ze zijn aanspreekbaar op hun advies.
5. **Raadplegen -** De burger is informant en geeft zijn mening over of kennis van een beleidsonderwerp. De gemeente wil de mening, opvattingen of visie van de burgers weten en houdt hiermee zoveel mogelijk rekening in de besluitvorming. Raadplegen gebeurt door deelname aan enquêtes, invullen van opiniewijzers of geven van reacties via internet. De deelname is relatief kort en weinig inspannend, de verantwoordelijkheid is licht. De vrijheid van 'de politiek' om de resultaten te gebruiken is relatief groot.
6. **Informeren -** De burger mag vragen stellen over de plannen. De gemeente stelt de burgers op de hoogte van haar plannen. Het verlenen van de wettelijke verplichte inspraak wordt

tenminste op dit niveau ingestoken. **De inzet is niet gericht op participatie**. De uitkomst kan eventueel leiden tot een proces op een hoger participatieniveau.

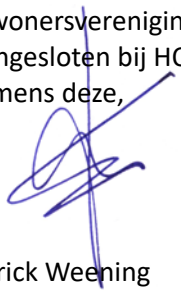
- In de routeplanner wordt gesteld dat: *de initiatiefnemer bepaalt het participatieniveau*.
  Dat begint dus al fout: dàt zou nou juist in samenspraak met belanghebbenden moeten worden bepaald of in ieder geval een formulering moeten bevatten waarin wordt aangegeven dat dit na consultatie van belanghebbenden alsnog samen wordt bepaald:
  1. Bepaal samen wat de invloedsfeer van een project kan zijn, of er directe en indirecte belanghebbenden zijn, of er wijk- stads- regio overstijgende of zelfs landelijke belangen zijn.
  2. Geef bij aanvang als overheid aan wat technische, financiële of juridische grenzen zijn

Voorstel:

- Verbind de representatieve en participatieve democratie in Hilversum
- Bouw verder op het raadsvoorstel uit 2012, met amenderende inbreng van bijvoorbeeld de bij u bekende bewonersorganisaties en andere geïnteresseerde wijkbewoners.
- neem de besproken uitgangspunten van HOP 2040 in acht

En laat het voorliggende raadsvoorstel geruisloos verdwijnen.

Hoogachtend,
Bewonersvereniging OSP,
(aangesloten bij HOP2040)
Namens deze,

Patrick Weening
Voorzitter